

Sygn. akt II Ca 427/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lipca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSO Arkadiusz Lisiecki
Sędziowie	SSO Jarosław Gołębiowski SSR del. Krzysztof Olaszek (spr.)
Protokolant	Paulina Neyman

po rozpoznaniu w dniu 11 lipca 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie sprawy z powództwa Z. O.

przeciwko W. P.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Radomsku

z dnia 9 października 2012 roku, sygn. akt I C 75/12

oddala apelację.

Sygn. akt II Ca 427/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 9 października 2012 roku Sąd Rejonowy w Radomsku po rozpoznaniu sprawy z powództwa Z. O. przeciwko W. P. o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności oddalił powództwo.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły przedstawione poniżej ustalenia i zarazem rozważania Sądu Rejonowego:

W dniu 21 stycznia 2009 roku Sąd Rejonowy w Radomsku w sprawie nadzoru nad egzekucją z nieruchomości dłużnika Z. O. o sygn. akt I Co 1171/08 dokonał przybicia nieruchomości gruntowej niezabudowanej położonej w N., oznaczonej w ewidencji gruntów numerem działki (...) o pow. 1,454 ha, dla której to nieruchomości Wydział Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Radomsku prowadzi księgę wieczystą o numerze (...) na rzecz W. P. za cenę 9319,50 złotych. W dniu 7 kwietnia 2010 Sąd Rejonowy w Radomsku w sprawie sygn. akt I Co 1171/08 przysądził własność opisanej wyżej nieruchomości na rzecz W. P.. Postanowienie to uprawomocniło się dnia 15 kwietnia 2011 roku.

W ocenie Sądu I instancji zebrany w sprawie materiał dowodowy nie budzi wątpliwości i jest wystarczający dla potrzeb rozstrzygnięcia.

Sąd Rejonowy zważył, iż podstawy, na których może być wytoczone powództwo przeciwegzekucyjne, zostały w sposób enumeratywny wyliczone w art. 840 k.p.c. i dopiero spełnienie jednej z nich może stanowić podstawę żądania pozbawienia określonego tytułu wykonawczego wykonalności.

W rozpoznawanej sprawie strona powodowa nie wskazała podstawy powództwa opozycyjnego. Zgodnie z powszechnie obowiązującą zasadą *Ja mihi factum, dabo tibi ius* - wynikającą w polskim prawie procesowym z nałożenia na powoda jedynie obowiązku przytoczenia okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie (art. 187 § 1 pkt 2 k.p.c.) - konstrukcja podstawy prawnej rozstrzygnięcia należy do sądu.

Stosownie do treści art. 840 § 1 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

- 1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;
- 2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Podstawa powództwa z § 1 pkt. 1 art. 840 k.p.c. umożliwia dłużnikowi obronę przez wykazanie, że sam tytuł egzekucyjny zawiera treść nie odpowiadającą rzeczywistości. Nie dotyczy to jednak tytułów egzekucyjnych, których chroni powaga rzeczy osądzonej (prawomocne orzeczenie lub zawisłość (orzeczenie natychmiast wykonalne).

Do zdarzeń w rozumieniu § 1 pkt. 2 art. 840 k.p.c. należą okoliczności, które powodują wygaśnięcie zobowiązania bądź niemożność egzekwowania świadczeń wynikających z tytułu egzekucyjnego. Do zdarzeń takich zalicza się wykonanie zobowiązania poprzez uiszczenie świadczenia, odnowienie, dobrowolne zwolnienie z długu, trwałą niemożliwość świadczenia, zmianę wierzyciela (por. m. in. E. Wengerek, *Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne. Komentarz do części drugiej Kodeksu postępowania cywilnego*, Warszawa 1998, s. 297 i cytowane przez autora orzecznictwo).

W ocenie Sądu Rejonowego nie zachodzi żadna podstawa sformułowana w powołanym przepisie.

Intencją powoda jest wzruszenie prawomocnego orzeczenia sądowego w przedmiocie przysądzenia własności z dnia 7 kwietnia 2010 roku. Wprawdzie powództwo przeciwegzekucyjne stanowi sposób obrony merytorycznej dłużnika, jednakże obrona ta w żaden sposób nie może naruszać powagi rzeczy osądzonej oraz skutków wynikających ze stanu sprawy zawisłej (por. E. Wengerek, *Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne. Komentarz do części drugiej Kodeksu postępowania cywilnego*, Warszawa 1998, s. 295). Innymi słowy niedopuszczalne jest zaprzeczenie przez dłużnika obowiązkowi stwierdzonemu prawomocnym orzeczeniem sądowym, ponieważ orzeczenie takie wiąże sąd (art. 365 § 1 k.p.c.) w sposób wyłączający ponowne badanie istnienia obowiązku (powaga rzeczy osądzonej). Powództwo opozycyjne przewidziane w art. 840 k.p.c. nie prowadzi do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy zakończonej prawomocnym orzeczeniem. W związku z tym nie jest dopuszczalna merytoryczna zmiana uprzednio wydanego prawomocnego orzeczenia na podstawie przepisu art. 840 k.p.c. (wyr. SN z 12.12.1972 r., II PR 372/72, OSP 1973, Nr II, poz. 222).

Wszystkie okoliczności podnoszone przez stronę powodową powinny zostać przedstawione w toku postępowania egzekucyjnego, o czym dłużnik był prawidłowo poucany.

Mając powyższe na uwadze Sąd Rejonowy stwierdził, iż rozpoznawane powództwo pozbawione jest merytorycznego uzasadnienia, a co za tym idzie podstawy prawnej i podlegało oddaleniu.

Apelację od powyższego wyroku złożył powód, zaskarżając to orzeczenie w całości.

Skarżący zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na błędnym przyjęciu ceny, za jaką winna być nieruchomość licytowana w postępowaniu egzekucyjnym. Podnosił także, iż licytowana działka nie została wydzielona, a sporządzona wycena nie odpowiada obowiązującym w tym zakresie przepisom.

W konkluzji powód domagał się uchylenia zaskarżonego orzeczenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda jest bezzasadna.

Sąd Okręgowy podziela w całości ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu Rejonowego. Wbrew zarzutom apelacji Sąd I instancji przeprowadził istotne dla rozstrzygnięcia sprawy dowody, a ich ocena mieści się w granicach swobodnej i nie narusza art. 233 §§ 1 i 2 k.p.c. Podkreślić należy, iż Sąd Rejonowy nie dokonywał ustaleń faktycznych dotyczących okoliczności związanych z wyceną nabytej przez pozwanego na licytacji działki oraz ewentualnym wydzieleniem części zajętej nieruchomości. Okoliczności te nie miały bowiem znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Dlatego też wywiedziony w apelacji zarzut błędnych ustaleń faktycznych Sądu I instancji w tym zakresie jest całkowicie chybiony.

Słusznie podnosi w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia Sąd Rejonowy, iż dłużnik nie może w drodze powództwa z art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. zmierzać do wzruszenia prawomocnego rozstrzygnięcia sądu stanowiącego tytuł egzekucyjny. Powództwo to nie może bowiem prowadzić do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy zakończonej prawomocnym orzeczeniem. Z kolei art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. stanowi podstawę do domagania się pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w sytuacji, gdy po powstaniu tegoż tytułu nastąpiło zdarzenie, w wyniku którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane. Zdarzenia te określają przepisy prawa materialnego.

Kwestionowanym przez powoda tytułem wykonawczym jest postanowienie Sadu Rejonowego w Radomsku o przysądzeniu własności nieruchomości na rzecz pozwanego. Zgodnie z art. 999 § 1 zd. drugie k.p.c. prawomocne postanowienie o przysądzeniu własności jest tytułem wykonawczym do wprowadzenia nabywcy w posiadanie nieruchomości i opróżnienia znajdujących się na tej nieruchomości pomieszczeń bez potrzeby nadania mu klauzuli wykonalności. Podnoszone przez powoda w sprawie niniejszej okoliczności dotyczą czynności podejmowanych w toku postępowania egzekucyjnego przed przysądzeniem własności nieruchomości na rzecz pozwanego. Nie są to zatem zdarzenia, które wystąpiły po powstaniu tytułu wykonawczego i nie mogą skutkować pozbawieniem tego tytułu wykonalności.

Dlatego też orzeczenie Sądu Rejonowego jest prawidłowe, a apelacja powoda polegała oddaleniu jako nieuzasadniona na podstawie art. 385 k.p.c.